

Klimaatverandering: de gevolgen voor jouw toekomst

Uitleg

Van 31 oktober tot 12 november is in Glasgow een internationale top over het klimaat. Doel van de top: afspraken maken over het tegengaan van de opwarming van de aarde. Staatshoofden en regeringsleiders van landen die bij de Verenigde Naties zijn aangesloten buigen zich hierover. Maar daarnaast zijn ook veel wetenschappers, beleidsmakers, afgevaardigden van ngo's, klimaatactivisten en mensen uit het bedrijfsleven naar Glasgow afgereisd. Zo'n 30.000 mensen wonen de klimaattop bij.

Op de eerste dag van de top hielden de aanwezige staatshoofden en regeringsleiders toespraken, waarin zij hun zorgen en ideeën deelden. Maar is er ook voldoende ruimte voor de stem van jongeren? Wat zijn de gevolgen van de opwarming van de aarde voor de toekomst van jongeren? In deze #Trendingles ga je hier met elkaar over in gesprek en laat je je studenten een toespraak schrijven voor de klimaattop, waarin ze vanuit het perspectief van jongeren aan alle staatshoofden en regeringsleiders duidelijk maken wat de impact van klimaatverandering op hun toekomst is.

#tip

Maak je gebruik van een van de methodes van Uitgeverij Deviant, dan kun je voorafgaand aan deze les ook aan de slag met onze nieuwsles over klimaatverandering. In deze nieuwsles onderzoeken studenten welke invloed de mens heeft op klimaatverandering en welke gevolgen klimaatverandering kan hebben, ook voor hen. Je vindt de nieuwsles op Studiemeter/ Studiereader bij de links en downloads van de Nieuwsrubriek. Je vindt hierbij ook een uitlegfilmpje over klimaatverandering.

Doelen

- studenten kunnen aangeven wat de opwarming van de aarde veroorzaakt;
- studenten kunnen gevolgen van de opwarming van de aarde voor hun toekomst benoemen;
- studenten kunnen een toespraak schrijven over de impact van klimaatverandering op de toekomst van jongeren.

Benodigdheden

- PowerPointpresentatie 'Klimaattop'.
- Werkblad 'Toespraak klimaattop'.
- Bij fysieke les: smartboard of beamer.
- Bij afstandsonderwijs: online communicatieplatform (zoals Teams) waarop je een PowerPointpresentatie kunt delen.

Lesopbouw

1. Introductie (3 minuten)

Toon **dia 1** van de PowerPoint 'Klimaattop'. Leg uit dat van 31 oktober tot 12 november een internationale klimaattop in Glasgow is, waarbij afspraken worden gemaakt over het tegengaan van de opwarming van de aarde. Op de klimaattop zijn al veel toespraken van regeringsleiders en staatshoofden geweest. Maar wordt er ook naar jongeren geluisterd? Geef aan dat jullie in deze les aan de slag gaan met een toespraak voor de klimaattop, waarin jullie ingaan op de gevolgen van de opwarming van de aarde voor de toekomst van jongeren.

Benoem het verloop van de les:

- eerst bekijken en bespreken jullie een filmpje over de klimaattop;
- daarna bedenken jullie met elkaar welke gevolgen de opwarming van de aarde heeft voor de toekomst van jongeren;
- tot slot gaan de studenten zelf met een opdracht aan de slag waarin ze een toespraak schrijven voor de klimaattop.

2. De opwarming van de aarde (5 - 10 minuten)

Toon **dia 2** en geef aan dat jullie eerst nagaan wat er ook alweer aan de hand is met het klimaat. Speel het filmpje over klimaatverandering af (tot 2 minuut 38) en bespreek het met elkaar. Controleer hierbij of je studenten hebben begrepen hoe het komt dat de aarde opwarmt: bespreek het broeikaseffect. Vragen die je onder andere kunt stellen:

- Wat houdt het (versterkt) broeikaseffect in?
- Wat zijn oorzaken van het (versterkt) broeikaseffect?
- Welke rol speelt de mens bij het (versterkt) broeikaseffect?
- Waarom is het nodig dat landen gezamenlijk afspraken maken om de opwarming van de aarde tegen te gaan?

3. Gevolgen van klimaatverandering (5 - 10 minuten)

Toon **dia 3** en bedenk met elkaar zoveel mogelijk gevolgen van klimaatverandering voor de toekomst van jongeren. Noteer deze in de tabel. Voorbeelden van gevolgen zijn:

- Meer overstromingen door stijgende zeespiegelstijging. Nederland loopt hierbij gevaar: delen van Nederland zullen overstroomd raken en niet meer leefbaar zijn.
- Voedseltekorten in gebieden waar het droger wordt, waardoor er meer kans op ondervoeding is en waardoor voedsel duurder zal worden.
- Tekort aan drinkwater door langdurige droogte.
- Meer en langere hittegolven, die risicovol zijn voor ouderen en kwetsbare mensen.
- Toename van bosbranden, waardoor mensen hun huizen zullen kwijtraken.
- Extremer weer: zware regenval en hitte.
- Verminderde omvang land- en zee-ijs.

4. Toespraken op de klimaatop (5 minuten)

Vertel je studenten dat ze een toespraak gaan schrijven voor de klimaatop waarin ze aandacht vragen voor de gevolgen van klimaatverandering voor de toekomst van jongeren. Met hun toespraak moeten ze staatshoofden en regeringsleiders op de klimaatop aan het denken zetten over de impact van klimaatverandering op de toekomst van jongeren. De toespraak moet minimaal 300 en maximaal 400 woorden lang zijn.

Toon **dia 4** en bespreek de vragen op het werkblad voor het schrijven van een toespraak:

– **Bij een betoog:**

- Leg uit dat je bij een betoog probeert om de lezer te overtuigen van je standpunt. Met een standpunt geef je jouw mening over een onderwerp weer. In je betoog probeer je met een of meer argumenten de lezer te overtuigen van jouw standpunt.
- Controleer of je studenten begrijpen wat een standpunt is en wat argumenten zijn. Laat je studenten nadenken over het standpunt voor hun betoog en de argumenten die ze willen gebruiken.
Let op: Het standpunt moet met de opwarming van de aarde te maken hebben.

– **Bij een persoonlijk verhaal:**

- Leg uit dat je bij een persoonlijk verhaal probeert om aandacht te vragen voor een onderwerp of probleem met behulp van een voorbeeld uit jouw leven. Je doet dit bijvoorbeeld door te vertellen over een voorbeeld uit jouw leven, een persoonlijke ervaring, zorgen die je hebt of over de gevolgen van een situatie voor jouw leven.

- Controleer of je studenten begrijpen wat een persoonlijk verhaal inhoudt. Laat je studenten nadenken over welke boodschap ze willen overbrengen met hun toespraak en laat ze bedenken hoe ze de aandacht trekken voor hun boodschap. Welk persoonlijk voorbeeld, welke persoonlijke ervaring of zorg gaan ze gebruiken?

Let op: De boodschap moet met de opwarming van de aarde te maken hebben.

– **Algemeen:**

- Wat is een schrijfdoel? Bijvoorbeeld: informeren, overtuigen, amuseren.
- Hoe begin je je toespraak en hoe eindig je de toespraak?
- Hoe zorg je ervoor dat de toespraak geschikt is om voor te lezen om de klimaatop?

5. Uitwerken toespraak (25 minuten)

Toon **dia 5** en geef je studenten de opdracht om aan de slag gaan met het werkblad 'Toespraak klimaatop'. Met behulp van vragen op het werkblad bereiden ze hun toespraak voor en werken ze hun toespraak uit.

#tip

- Als je weinig tijd in de les hebt kun je het uitwerken van de toespraak ook als huiswerk opgeven.
- Als je voldoende tijd hebt, of de opdracht als huiswerk opgeeft, is het aan te raden om studenten **feedback** te laten geven op elkaars werk. Koppel twee studenten aan elkaar en geef ze de opdracht om elkaars werk te bekijken.

Ze moeten hierbij letten op de **inhoud**:

- Is de belangstelling gewekt in de inleiding?
- Is het standpunt of de boodschap duidelijk en goed uitgewerkt?
- Zijn de argumenten of voorbeelden duidelijk en goed uitgewerkt?
- Is de toespraak op de juiste manier afgesloten?

Ze moeten ook letten op **taalverzorging**:

- Zijn de zinnen begrijpelijk?
  - Zijn de leestekens en hoofdletters juist gebruikt?
  - Zijn de werkwoorden juist gespeld?
  - Is de algemene spelling correct?
- Je kunt studenten ook vragen hun toespraak in de klas voor te dragen of in een filmpje op te nemen. Laat ze hun toespraak dan van tevoren een paar keer oefenen. Geef ook aan dat ze bij het voordragen van hun toespraak moeten letten op hun **spreekhouding** en **stemgebruik**.

6. Nabespreking (5 - 10 minuten)

Toon **dia 6** en bespreek de opdracht na. Als je voldoende tijd hebt kun je al je studenten vragen om hun toespraak voor te dragen, maar je kunt er ook voor kiezen om studenten aan elkaar te koppelen. Ze dragen dan hun toespraak aan elkaar voor.

Bespreek de toespraken klassikaal of in duo's na aan de hand van onderstaande vragen:

- Wat is het standpunt of de boodschap van de toespraak?
- In hoeverre is wat je groepsgenoot of groepsgenoten beschrijven herkenbaar voor je?
- Zou je je toespraak in het echt willen voordragen op de klimaattop?